

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoP/22/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614201806
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8614201806.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a sudcov JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého L. F., nar. XX.X.XXXX, bytom pri matke, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, detašované pracovisko Svidník, dieťa rodičov (matka) K. F., nar. X.X.XXXX, bytom L., V. XXX/X, XXX XX L., (otec) MUDr. F. W., nar. XX.X. XXXX, bytom C. XX, XXX XX F., o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 4P 12/2014-48 zo dňa 20.5.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.

II. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvého stupňa“) návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil cit.: „Súd s prihliadnutím na obsah spisu, listinné dôkazy rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku. Návrhu otca nevyhovelo pretože nezistil dôvod na zníženie výživného pretože rodičia sú povinní podľa svojich schopností a možnosti zabezpečiť primeranú výživu pre maloleté dieťa. Doposiaľ súdom určená vyživovacia povinnosť rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 17.9.2013 sp. zn. 6C/133/2013-113 v časti výroku o určení výživného nadobudla právoplatnosť 27.2.2014. Súd nezistil dôvody na zníženie výživného postupom otca pretože z obsahu spisu, pripojených spisov od narodenia maloletého teda od dátumu 21.1.2011 sú a boli problémy s postupom otca jednak pri uznaní otcovstva pretože tento otcovstvo neuznal súhlasným vyhlásením rodičov (4Po 2/2011), toto bolo určené až rozhodnutím súdu (6C/133/2011), teda je smutné a nepochopiteľné, že otec svojím postupom nedopraje primerané výživné na maloletého a celkovú starostlivosť prenáša na matku rôznymi skutočnosťami ktoré označuje ako základné skutočnosti, že je nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, snaží sa docieľiť zníženie výživného. Súd na toto zobral zreteľ avšak tá základná skutočnosť (evidencia uchádzačov o zamestnanie) v prípade maloletého nemá pozitívny vplyv na jeho životnú úroveň pretože takto určené výživné vo výške 70,00 eur po rozhodnutí súdu tento podal opravný prostriedok - odvolanie a na maloletého prispieval v rozsahu uznesenia o predbežnom opatrení zo dňa 28.8.2012 sp. zn. 6P/123/2012-12. Vyššie uvedený postup zo strany otca má svoju výpovednú hodnotu pričom súd vychádza zo zásady, že obaja rodičia majú prispievať na výživu maloletého dieťa podľa svojich možností a schopností, doposiaľ určené výživné takúto sumu za danej situácie predstavuje avšak otec je nespokojný a domáha sa zníženia na sumu 40,00 eur s čím sa súd nestotožnil pretože postup otca je v hľadani podľa ním uvádzaných tzv. základných skutočností tvorila

základ na zníženie výživného bez ohľadu na právne následky z toho plynúce a opomína rodičovskú starostlivosť o maloletého ktorá v jeho prípade spočíva v plnení vyživovacej povinnosti pretože bolo preukázané, že s maloletým sa nestretáva. Otec si musí byť vedomý tej skutočnosti, že ak sa maloletý narodil a v jeho prípade bolo určené otcovstvo, sám by mal prispievať na jeho výživu, toto dobrovoľne plniť a neuvádzať tzv. základné skutočnosti na zníženie výživného, pretože ním uvádzané tzv. základne skutočnosti neriešia výživu maloletého, nie sú v záujme maloletého, sú iba v záujme otca, ktorý sa snaží prispievať na jeho výživu v čo najnižšom rozsahu. Je smutné, že otec maloletého s vysokoškolským vzdelaním ako otec nechce prispievať primeraným výživným na maloletého, snaží sa dosiahnuť zníženie výživného bez ohľadu na primeraný životný štandard maloletého, ktorého výživu doposiaľ zabezpečuje matka maloletého spolu s členmi rodiny (rodičia, súrodenci). Z rozsudku Okresného súdu Bratislava II., zo dňa 27.11. 2013, sp. zn. 6P/52/2013-60 vyplýva, že otec maloletého od augusta 2010 je vedený na úrade práce, je lekár, internista, psychológ, chodí pracovať do C., neoficiálne, kde zarobí 400-500 eur/ mesačne. Financuje polovicu nákladov na stravu, všetky platby spojené s užívaním bytu, hradí aj opravy auta. Má diplom o skončení vzdelania aj na výkon psychoterapeuta. Zdravotný stav má dobrý, občas má vysoký krvný tlak. Na ošatenie míňa málo. Platí si penzijné poistenie v L., ročne 25 000 - 28 000 dinárov, tieto peniaze mu darovala sestra. Brigádoval na čierno v C. na družstve za dva dni zarobil 135,00 eur.

Pri posúdení návrhu na zníženie výživného súd zoberal zreteľ na zárobkové a majetkové pomery oboch rodičov, tieto nepredstavujú podstatnú zmenu od poslednej úpravy, pretože otcom uvádzané tzv. základne skutočnosti sa opakujú, snaží sa docieľiť čo najnižšie výživné a takto sa zbaviť plnenia si základnej vyživovacej povinnosti voči maloletému primeraným výživným zodpovedajúcim životnému štandardu nad 30 % sumy životného minima. Bez povšimnutia nemôže zostať skutočnosť, že výživné vo výške 70,00 eur bolo určené rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 17.9. 2013 od 21.1. 2011 do budúca, pričom rozsudok v tejto časti spolu s rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť dňom 27.2. 2014 čo už bolo uvedené a už toto preukazuje postoj otca k plneniu vyživovacej povinnosti. Skutočnosť, že otec je nezamestnaný ešte neznamená, že toto bude mať automatický za následok zníženie výživného, (ktoré ešte ani nezačal platiť) a už podal návrh na jeho zníženie, teda súd takto uvádzané skutočnosti zoberal iba na zreteľ, nie za základ na zníženie výživného nakoľko účelom starostlivosti o maloletého zo strany rodičov je primeraná výživa, ktorú má zabezpečiť rodič dieťaťu, avšak v tomto prípade otec maloletého preukazuje opak. Taktiež ako už bolo uvedené čo vyplýva aj z rozsudku Okresného súdu Bratislava II. lekár, internista, psychológ, diplom o skončení vzdelania aj na výkon psychoterapeuta sa nemôže zamestnať a predloží súdu rozhodnutie o zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie a toto označí za tzv. základnú skutočnosť a od toho odvodzuje návrh na zníženie výživného s čím sa súd nestotožnil, pretože toto nezodpovedá ani článku 4 základných zásad zákona o rodine, návrh otca zamietol, pretože doposiaľ takto určené výživné súd považuje za primerané možnostiam a schopnostiam zo strany otca. Bez povšimnutia súdu a účastníkov nemôže zostať skutočnosť, že obaja rodičia majú záujem o starostlivosť a výchovu maloletého, pretože obaja sa podieľajú a znášajú náklady s tým spojené, preto súd považoval za potrebné takto rozhodnúť s tým, že zoberal zreteľ na osobné, majetkové a zárobkové pomery každého z rodičov, pretože nie je účelom súdneho rozhodnutia vyvolávať nezhody ale určiť dôvodné potreby dieťaťa tak, aby sa na týchto potrebách dieťa podieľali obaja rodičia primerane a toto zodpovedalo ich možnostiam a schopnostiam a v tejto intencii rozhodol. Súd prihliadol aj na slovný výraz, že otec je cudzinec a nezistil rozpor v tom, že by otec ako cudzinec bol oslobodený od platenia výživného v starostlivosti o maloletého. Teda rozhodnutím súdu je sledovaný najlepší záujem dieťaťa zodpovedajúci jeho odôvodneným potrebám a možnostiam a schopnostiam rodičov.“

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie otec uvádzajúc, že jeho mesačné výdavky určené rozhodnutím súdu predstavujú výživné na 4 deti. Výživné na mal. E., mal. Y. a mal. F. činí sumu 410 Eur, ktorú nie je schopný uhrádzať. Jeho mesačný príjem v súčasnosti činí sumu 300 až 350 Eur. Je proti morálnym zásadám, aby platil na výživnom viac ako sumu, ktorá predstavuje jeho mesačný príjem. Zamestnanie si hľadá. Vzhľadom na jeho vek si je ťažké nájsť zamestnanie, aj keby malo byť odlišné od jeho kvalifikácie. Súd neprihliadal ani na zákonom stanovené minimum pre jeho osobu. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd znížil výživné na sumu 50 Eur mesačne.

Matka ani kolízny opatrovník s podaným odvolaním nesúhlasili. V zhode navrhli rozsudok ako správny potvrdiť.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a zistil, že odvolanie otca nie je dôvodné. Odvolací súd rozhodol o odvolaní postupom podľa § 214 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O. s. p., pričom miesto a čas vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam a z nich vyvodil aj správny právny záver.

Súd prvého stupňa správne pri rozhodovaní o zmene výživného porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodovania a v čase nového rozhodovania pre posúdenie, či došlo alebo nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu posledného rozhodnutia o výživnom. Pri posudzovaní zmeny pomerov prihliadol na rozhodujúce okolnosti, ktoré odôvodňovali zmenu výživného.

Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine (ďalej len „ZoR“) pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Ustanovenie § 78 ods. 1 ZoR predstavuje výnimku zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí. Dôvodom pre zmenu rozhodnutia sú všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu určeného výživného. Dôvodom na zmenu rozhodnutia sú len tie okolnosti, ktoré sa závažnejším spôsobom prejavujú v pomeroch účastníkov, t.j. ovplyvnia celkovú situáciu nielen na krátky čas. Relevantnosť zmeny rozhodnutia sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi, významnými z hľadiska vyživovacej povinnosti, tak, ako boli zistené v príslušnom spisovom materiáli, vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu rozhodnutiu. Tým je odôvodnená požiadavka na dôkladné zistenie a opisy skutkovej situácie v rámci konaní o výžive. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 ZoR). Zákon o rodine v ustanovení § 78 ods. 1 vymedzuje kritériá, ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sú to schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, získanými skúsenosťami.

Posúdením všetkých zmien v pomeroch účastníkov konania, ku ktorým došlo od poslednej úpravy sa sleduje zámer, aby súd mohol vyhodnotiť, či skutočne došlo k takej zmene pomerov účastníkov konania, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia. Pritom iba zmena pomerov výraznejšieho rázu v okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia o výživnom, je dôvodom pre jeho zmenu.

Tieto zásady viedli odvolací súd k záveru, že je potrebné rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť.

Odvolací súd poznamenáva, že ochrana práv dieťaťa zahŕňa zo strany rodičov zaistenie podmienok materiálnej a nemateriálnej povahy k tomu, aby dieťa mohlo dostatočne rozvíjať svoje možnosti a schopnosti k jeho uplatneniu v spoločnosti. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tieto sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom, podľa kritérií uvedených v ust. § 75 ods. 1 ZoR.

Je potrebné konštatovať, že zmena pomerov, ktorá je nevyhnutne spojená s rozhodnutím o znížení výživného, nie je na strane otca preukázaná. Rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k. 6C 133/2011-113 zo dňa 17.9.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co 223/2013 zo dňa 27.1.2014 bol otec zaviazaný prispievať na výživu mal. L. sumou 70 Eur mesačne. Vychádzalo sa zo stavu, že napriek tomu, že je otec nezamestnaný, je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť stanovené výživné. Toho času sa jeho majetkové pomery nezmenili. Otec je naďalej nezamestnaný, nepribudla mu žiadna vyživovacia povinnosť. Zmena pomerov od poslednej úpravy pomerov nie je otcom ani tvrdená ani preukázaná. Otec argumentuje len tým, že jeho príjem nepokryje výživné na jeho štyri deti, no uvedený stav nie je zásadným skutkovým odklonom od stavu v čase predchádzajúceho rozhodovania.

Je naďalej rozhodné, že pri posudzovaní schopností a možností povinného rodiča nie sú rozhodné jeho skutočné zárobkové (majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (majetkové) pomery, dané napr. jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovnými skúsenosťami.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. Podľa tohto ustanovenia žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať bez návrhu. Konanie vo veciach starostlivosti o maloletých je podľa § 81 ods. 1 O.s.p. konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.